Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Stand van zaken Bevi-sanering Industrie

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Stand van zaken Bevi-sanering Industrie

Datum 11 februari 2013

Colofon

Inspectie Leefomgeving en Transport
ILT/Risicovolle Bedrijven
Nieuwe Uitleg 1
Postbus 16191
2500 BD Den Haag

088-4890000
www.ilent.nl

@InspectieLenT

Inhoud

Samenvatting 4

1 Inleiding 5

1.1 Aanleiding 5
1.2 Het Bevi 5
1.3 Leeswijzer 6

2 Werkwijze 7

2.1 Doelgroep 7
2.2 Werkwijze 7
2.3 Toetsingskader 8
2.4 Afbakening 8

3 Resultaten 9

3.1 Bedrijven en saneringstermijnen 9
3.2 Resultaten nader onderzoek 9
3.3 Interventies 11

4 Conclusies 12

Bijlage 1: Overzicht onderzochte situaties Bevi 13

Samenvatting

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) heeft in 2012 een onderzoek uitgevoerd naar de uitvoering en naleving van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Het onderzoek werd uitgevoerd in het kader van interbestuurlijk toezicht en was gericht op grotere industriële bedrijven die werken met gevaarlijke stoffen. In het Bevi zijn voor die bedrijven veiligheidsnormen en saneringstermijnen opgenomen. Gemeenten en provincies zijn verplicht om bij het verlenen van omgevingsvergunningen en het maken van bestemmingsplannen deze voorschriften toe te passen. In dit onderzoek is nagegaan of er voor de genoemde categorie bedrijven is voldaan aan de eisen.

Op basis van een eerste analyse zijn 34 situaties in beeld gebracht die niet voldeden aan de risicoafstanden van het Bevi. Uit nader onderzoek bleek het volgende.

- Van de 34 situaties waren er 24 die per 1 januari 2010 gesaneerd hadden moeten zijn. In 8 gevallen zijn deze situaties in de periode 2010-2012 gesaneerd en in 2 gevallen zal de situatie voldoen aan het Bevi wanneer de reeds afgegeven Wabo-vergunning onherroepelijk is geworden. Voor de resterende 14 situaties is er sprake van een lopende procedure of een procedure die nog moet worden opgestart om daarmee te gaan voldoen aan het Bevi.
- Daarnaast zijn er 10 situaties die per 1 juli 2013 gesaneerd moeten zijn. Daarvan zijn er 2 gesaneerd en in 2 gevallen is sprake van een lopende procedure. Ten tijde van het onderzoek moest in 6 gevallen de procedure tot aanpassing van de vergunning nog in gang worden gezet.

Er is daarmee sprake van een aanzienlijke achterstand bij de sanering van de 24 situaties die op 1 januari 2010 aan het Bevi dienden te voldoen. In 14 gevallen zal deze overtreding van het Bevi nog enige of geruime tijd voortduren.
Voor de 10 situaties die op 1 juli 2013 aan het Bevi moeten voldoen is het waarschijnlijk dat deze termijn in meer dan de helft van de gevallen niet gehaald zal worden.

In 15 situaties is het bevoegd gezag door de ILT verzocht om procedures in gang te zetten om daarmee te gaan voldoen aan het Bevi. Daarvoor zijn verzoeken tot aanpassing of gedeeltelijke intrekking van de vergunning ingediend. In sommige gevallen is een verzoek ingediend tot aanpassing van het bestemmingsplan, het nemen van een voorbereidingsbesluit of het treffen van aanvullende maatregelen. In alle gevallen heeft het bevoegd gezag gehoor gegeven aan het verzoek. De ILT zal de voortgang van de saneringen blijven volgen.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) heeft in 2012 een landelijk onderzoek uitgevoerd naar bedrijven waarop het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) van toepassing is. In dit besluit en de onderliggende regelingen is voor verschillende categorieën bedrijven een saneringstermijn vastgesteld waarop de situatie dient te voldoen aan de veiligheidseisen. In dit onderzoek is voor enkele grote industriële bedrijfscategorieën van het Bevi nagegaan of dat het geval is. Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van interbestuurlijk toezicht.

De stand van zaken bij de sanering van een andere categorie van het Bevi, de LPG-tankstations, is eerder in 2011 door de ILT onderzocht[1].

1.2 Het Bevi

In 2004 is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) in werking getreden. Het besluit heeft tot doel de risico's waaraan burgers worden blootgesteld door activiteiten met gevaarlijke stoffen in inrichtingen, tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Het besluit verplicht het bevoegd gezag bij het verlenen van omgevingsvergunningen en het maken van bestemmingsplannen veiligheidsnormen toe te passen. Er wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen kwetsbare objecten (zoals onder andere scholen, ziekenhuizen en woonwijken) en beperkt kwetsbare objecten (zoals onder andere bedrijfsgebouwen, kantoren en sporthallen).

Bij het bieden van de basisveiligheid is gekozen voor het normeren van het plaatsgebonden risico (PR)[2]. Het gebied waarbinnen het PR een rol speelt wordt met contouren rondom een risicobron in beeld gebracht. De norm voor het PR is voor kwetsbare objecten een *grenswaarde* waaraan voldaan moet worden. Deze grenswaarde voor het PR is vastgesteld op 10^{-6}. Voor beperkt kwetsbare objecten is dit een *richtwaarde* waarmee rekening gehouden moet worden. Op basis van het Bevi zijn ook de saneringstermijnen vastgesteld waarop de situatie dient te voldoen aan de grenswaarde van 10^{-6}.

In sommige gevallen kan sprake zijn van een 'latente saneringsituatie'. Dit is het geval wanneer zich feitelijk geen kwetsbaar object binnen de risicocontour bevindt, maar waarbij dit door het bestemmingsplan wel is toegestaan. Ook deze situatie voldoet niet aan het Bevi. Om te voorkomen dat nieuwe saneringsituaties kunnen ontstaan, is het nodig dat een dergelijk bestemmingsplan wordt aangepast.

In artikel 14 van het Bevi wordt een bijzondere mogelijkheid geboden. Dit artikel biedt de mogelijkheid voor het vaststellen van een 'veiligheidscontour' door het Wabo bevoegd gezag. Met het vaststellen van de veiligheidscontour wordt een duidelijke grens gelegd tussen de industrie en stedelijke ontwikkelingen. Daarnaast wordt het mogelijk om binnen die contour kwetsbare objecten zoals kantoren te

[1] Rapport VROM-Inspectie 12 mei 2011: 'Sanering LPG tankstations. Eindsituatie externe veiligheid 2010'.
[2] Plaatsgebonden risico (PR): het risico op een plaats buiten een inrichting, uitgedrukt als de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof of gevaarlijke afvalstof betrokken is.

realiseren, mits die objecten functioneel gebonden zijn aan het gebied. Zonder een vastgestelde veiligheidscontour is het op grond van het Bevi niet toegestaan om kwetsbare objecten te bouwen of in gebruik te hebben binnen de 10^{-6} risicocontour van een Bevi-bedrijf. Na vaststelling van de veiligheidscontour voor het betreffende gebied is dat wel toegestaan.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de werkwijze beschreven die voor het onderzoek is gehanteerd. In hoofdstuk 3 worden de resultaten gepresenteerd en in hoofdstuk 4 worden enkele conclusies getrokken. Bijlage 1 geeft een overzicht van alle onderzochte situaties.

2 Werkwijze

2.1 Doelgroep

Het onderzoek was gericht op de volgende categorieën:

Bedrijfscategorie	Saneringstermijn 10^{-6}
bedrijven die vallen onder het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo)	1 januari 2010
bedrijven met een ammoniakkoelinstallatie (1.500-10.000 kg)	1 januari 2010
bedrijven met een opslag van verpakte gevaarlijke stoffen (CPR 15/PGS 15)	1 januari 2010
bedrijven met overslag van gevaarlijke stoffen (stuwadoors)	1 juli 2013
bedrijven met licht- of zeer licht ontvlambare vloeistoffen in een insluitsysteem (tanks)	1 juli 2013

Het is mogelijk dat een bedrijf uit één van de laatste vier categorieën eveneens onder de werking van het Brzo valt.

In 2004 werd uitgegaan van ca. 65 bedrijven binnen deze categorieën[3], waarbij niet zou worden voldaan aan de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico van 10^{-6}. Tussen 2004 en 2010 of 2013 hebben het bevoegd gezag en de desbetreffende bedrijven de tijd gehad om de situatie te saneren.

2.2 Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd in de periode januari – oktober 2012. Hiervoor is informatie verzameld en geaggregeerd uit meerdere gegevensbestanden. In eerste instantie is gebruik gemaakt van resultaten van een inventarisatie van de toenmalige VROM-Inspectie uit december 2009 en van gegevens uit het Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS). Deze informatie is voorgelegd aan alle provinciale Bevi-contactpersonen met de vraag om het overzicht van hun provincie te controleren en zo nodig aan te vullen.

Vervolgens is bij het Wabo-bevoegd gezag nadere informatie opgevraagd over de stand van zaken. Daarbij is gevraagd naar de meest relevante documenten, zoals een vergunningaanvraag, de omgevingsvergunning en/of de Kwantitatieve Risico Analyse (QRA). Deze documenten zijn getoetst aan het Bevi. Deze informatie is verzameld en verwerkt om te komen tot een bestand van bedrijven waarbij niet werd voldaan aan het Bevi.

Tenslotte is bij ieder bevoegd gezag nagegaan welke acties mogelijk waren ondernomen of nog ondernomen zouden worden. Dat leverde uiteindelijk een eindbeeld van de situatie op de peildatum van 1 oktober 2012. Deze resultaten zijn voor wederhoor voorgelegd aan het bevoegd gezag.

[3] Nota van toelichting bij het Bevi (Staatsblad 2004, 250), p.55.

2.3 Toetsingskader

In het onderzoek zijn per bedrijf de volgende vragen beantwoord:

- Bevinden zich kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten binnen de risicocontour van 10^{-6}?
- Op welke datum dient een overschrijding van de grenswaarde conform het Bevi te zijn opgelost?
- Is in dit geval sprake van een overschrijding van de grenswaarde voor het PR van 10^{-6} per jaar?
- Is het bestemmingsplan aangepast zodat geen nieuwe kwetsbare objecten binnen de contour gevestigd kunnen worden?
- Voldoet het bevoegd gezag aan alle voorwaarden indien zij gebruik wil maken van het instellen van een veiligheidscontour (Bevi artikel 14)?

Indien door het bevoegd gezag of het bedrijf formele stappen waren gezet om tot een sanering te komen, is dit beoordeeld als 'procedure lopend'. Daarbij kan worden gedacht aan een ontvankelijke aanvraag voor een omgevingsvergunning, een voorbereidingsbesluit of een (ontwerp-) beschikking of (ontwerp-) bestemmingsplan. Indien er nog geen formele stappen waren gezet, is dit beoordeeld als 'procedure niet lopend'.

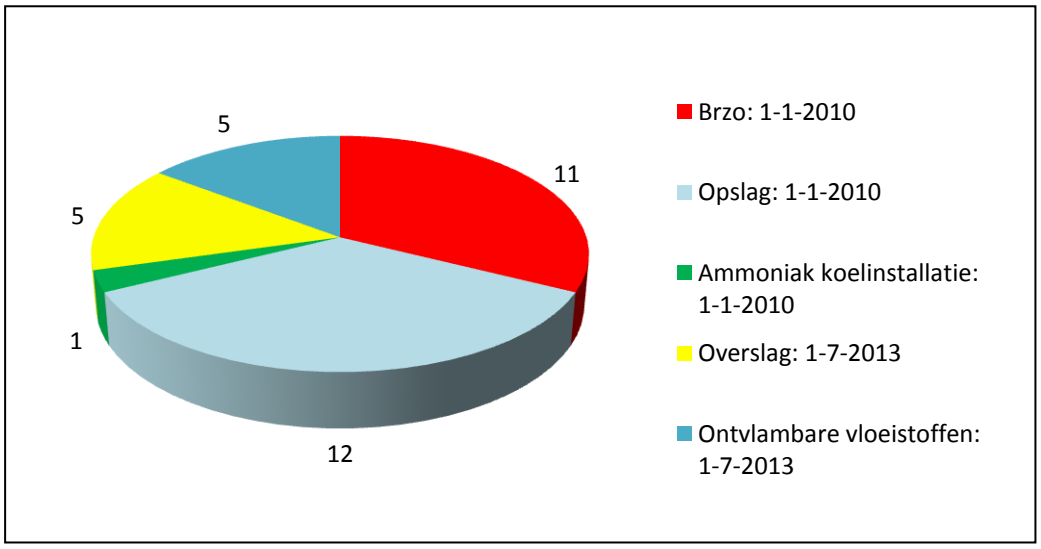
2.4 Afbakening

Het onderzoek is gebaseerd op informatie die van het bevoegd gezag is ontvangen. De ILT heeft geen bedrijven bezocht om de informatie van het bevoegd gezag te verifiëren.
Het onderzoek is uitsluitend gericht op de genoemde categorieën waarbij de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico van 10^{-6} uit het Bevi wordt overschreden. Er is in het onderzoek geen aandacht geschonken aan andere categorieën van het Bevi of aan het zogenoemde groepsrisico.

3 Resultaten

3.1 Bedrijven en saneringstermijnen

Op basis van de beschikbare informatie zijn 34 bedrijven geïdentificeerd waarbij de situatie (nog) niet voldeed aan het Bevi.

Figuur 1. Overzicht van het aantal situaties met mogelijke Bevi-overschrijding, weergegeven per categorie en bijbehorende saneringstermijn.

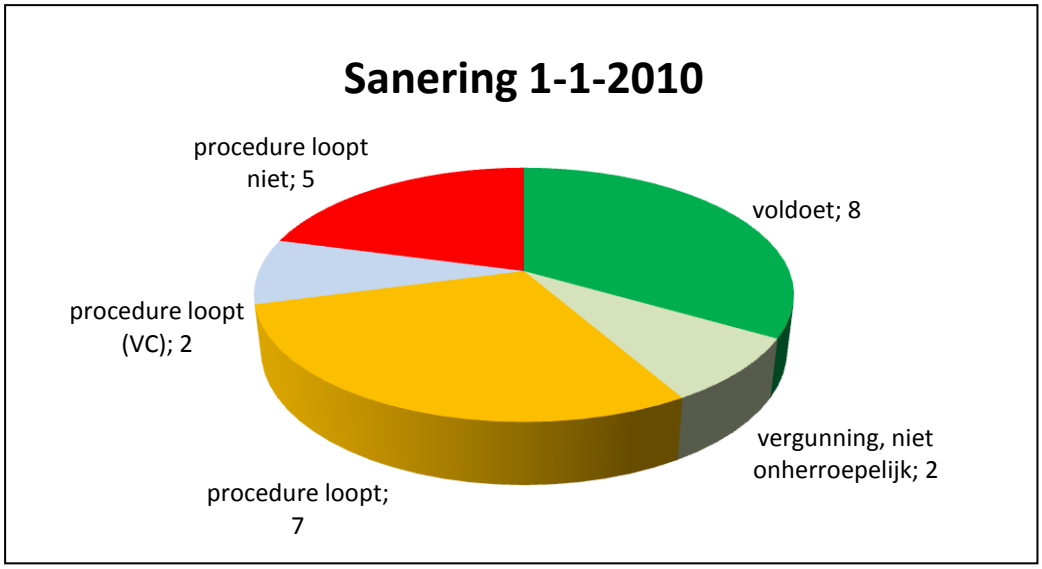
Bij 24 bedrijven had de situatie uiterlijk 1 januari 2010 moeten voldoen aan het Bevi. Dit betreft de categorieën Brzo, opslag en ammoniakkoelinstallaties. De resterende 10 situaties dienen uiterlijk op 1 juli 2013 gesaneerd te zijn (figuur 1).

3.2 Resultaten nader onderzoek

Nadere analyse van de meest recente en aanvullende gegevens leverde op 1 oktober 2012 de volgende situatie (figuur 2).

Per 1 januari 2010 dienden 24 saneringssituaties aan het Bevi te voldoen.

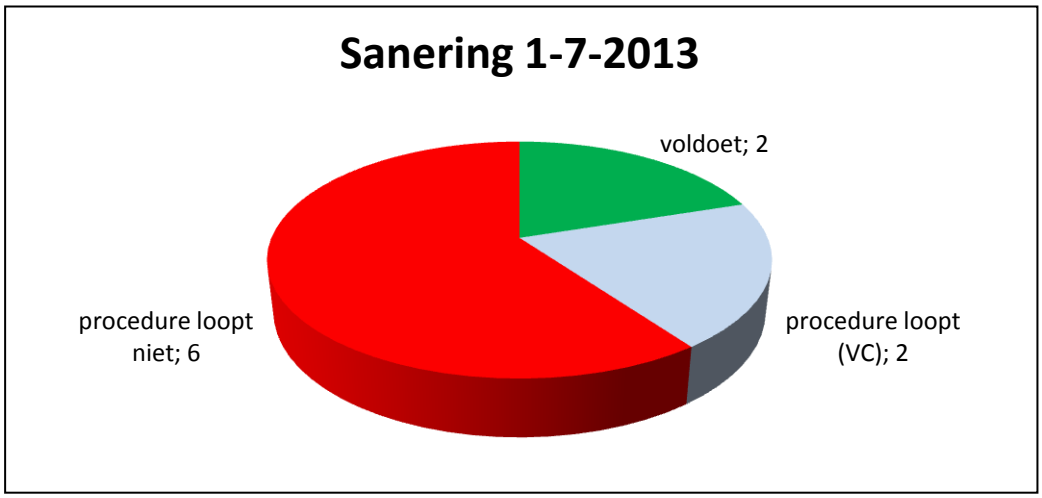
- In 8 situaties blijkt dat inmiddels wordt voldaan aan het Bevi.
- In 2 situaties is wel een aangepaste omgevingsvergunning van kracht, maar deze is nog niet onherroepelijk geworden. Vanaf dat moment zullen deze situaties ook aan het Bevi voldoen.
- In 7 situaties is een procedure tot aanpassing van de vergunning of sanering gestart.
- In het Botlek-gebied in Rotterdam is de procedure voor een gezamenlijke veiligheidscontour (VC) gestart. Daarmee kunnen 2 situaties worden gesaneerd. Deze veiligheidscontour is nog niet vastgesteld.
- Tenslotte loopt in 5 situaties wel overleg, maar is nog geen formele procedure gestart.

Figuur 2. Overzicht van de status van situaties met als saneringstermijn 1 januari 2010.

De overige 10 situaties moeten per 1 juli 2013 aan het Bevi voldoen (figuur 3).

- In 2 situaties wordt reeds voldaan aan het Bevi.
- In 2 situaties kan de veiligheidscontour (VC) in het Botlek-gebied leiden tot sanering. De procedure voor deze veiligheidscontour is gestart maar deze is nog niet vastgesteld.
- In 6 situaties loopt wel overleg, maar is nog geen formele procedure voor aanpassing van de vergunning gestart.

Figuur 3. Overzicht van de status van situaties met als saneringstermijn 1 juli 2013.

Latente saneringen

In 7 van de 34 gevallen is er sprake van een zogenoemde 'latente saneringsituatie'; bij 3 situaties betreft het een 2010-sanering en bij 4 situaties een 2013-sanering. Daar is momenteel geen sprake van een kwetsbaar object binnen de risicocontour, maar biedt het bestemmingsplan wel de mogelijkheid dat er in de toekomst een kwetsbaar object wordt gevestigd. In deze gevallen moet het bevoegd gezag het bestemmingsplan aanpassen om dat te voorkomen.

In bijlage 1 wordt een overzicht gegeven van de stand van zaken bij alle onderzochte situaties per 1 oktober 2012.

3.3 Interventies

De ILT heeft in 15 gevallen een formeel verzoek bij het bevoegd gezag ingediend. Dit betreft verzoeken tot aanpassing of gedeeltelijke intrekking van de vergunning. Hierdoor mogen activiteiten die strijdig zijn met het Bevi niet langer worden voortgezet. Ook is in een aantal gevallen een verzoek ingediend tot aanpassing van het bestemmingsplan of het nemen van een voorbereidingsbesluit, voorafgaand aan het actualiseren van het bestemmingsplan. Hiermee wordt voorkomen dat geen kwetsbare objecten mogen worden gerealiseerd binnen de contour van de Bevi-plichtige inrichting. In alle gevallen heeft het bevoegd gezag gehoor gegeven aan het verzoek.
Bij de lopende saneringen heeft het bevoegd gezag een brief ontvangen met daarin het oordeel over de situatie. De ILT zal de voortgang blijven volgen.

4 Conclusies

Op basis van het onderzoek worden de volgende conclusies getrokken:

- Er is sprake van een aanzienlijke achterstand bij de sanering van de 24 situaties die op 1 januari 2010 aan het Bevi dienden te voldoen. In 14 gevallen zal deze overtreding van het Bevi nog geruime tijd voortduren.
- Bij de start van de Bevi-saneringen in 2004 werd voor deze categorie uitgegaan van ongeveer 65 saneringssituaties. Daarvan resteren per 1 oktober 2012 nog 14 situaties. Dat is een achterstand van ruim 20%.
- Voor de 8 situaties die nog vóór 1 juli 2013 aan de veiligheidsnorm van het Bevi moeten gaan voldoen, is het waarschijnlijk dat deze termijn in veel gevallen niet gehaald zal worden. In 6 gevallen moest de procedure tot aanpassing van de vergunning ten tijde van het onderzoek nog in gang worden gezet.

Bijlage 1: Overzicht onderzochte situaties Bevi

Bijlage 1 geeft een overzicht van de 34 situaties die in eerste instantie in het onderzoek zijn geïdentificeerd, met daarbij de resultaten van het nader onderzoek. Waar van toepassing, is ook de gepleegde interventie vermeld.

Wabo bevoegd gezag	**Bedrijf**	**Categorie** [1]: tevens Brzo	**Datum sanering**	**Kwetsbaar object 10^{-6}**	**Status 1 oktober 2012** [2]: Veiligheidscontour [3]: QRA wordt herberekend	**Interventie ILT**
Barendrecht	Lehnkering	Opslag[1]	01-01-2010	inrichting	voldoet	
Barendrecht/ DCMR	Versluis	Opslag	01-01-2010	inrichting	voldoet	
Hilversum	Brandsma	Brzo	01-01-2010	ziekenhuis	voldoet	
Langsingerland/ DCMR	Horticoop	Opslag	01-01-2010	inrichting	voldoet	
Langsingerland/ DCMR	Wilro/Chemeta	Opslag	01-01-2010	inrichting	voldoet	
Leeuwarden	Zandleven	Opslag	01-01-2010	kantoor/woonboot	vergunning, niet onherroepelijk	
Provincie Gelderland	Sachem Europe B.V.	Brzo	01-01-2010	woningen/kantoor	voldoet niet, lopend	verzoek aanpassing Wabo vergunning
Provincie Utrecht	A. Smit en Zoon B.V.	Brzo	01-01-2010	woning/woonboot	vergunning, niet onherroepelijk	
Provincie N-Holland	AFS	Brzo	01-01-2010	latent	voldoet niet, lopend	
Provincie N-Holland	Amsteldijk (vh. Cindu)	Brzo	01-01-2010	woning/kantoor	voldoet niet, lopend	verzoek integrale aanpak en handhaving
Provincie N-Holland	CIV	Brzo	01-01-2010	woning	voldoet	
Provincie N-Holland	Norit	Brzo	01-01-2010	latent	voldoet niet, niet lopend	verzoek aanpassing Wabo vergunning
Provincie N-Holland	Albemarle	Brzo	01-01-2010	latent	voldoet niet, lopend	
Provincie Z-Holland/ DCMR	Lyondell	Brzo	01-01-2010	kantoor	voldoet niet, lopend (VC[2])	verzoek afronding en tijdelijke maatregelen
Provincie Z-Holland/ DCMR	Cerexagri	Brzo	01-01-2010	inrichting	voldoet niet, lopend (VC[2])	verzoek afronding en tijdelijke maatregelen
Provincie Z-Holland/ DCMR	Campina	Ammoniakkoelinstallatie	01-01-2010	kantoor	voldoet	
Rotterdam/ DCMR	Kroonint	Opslag	01-01-2010	kantoor	voldoet niet, lopend	
Rotterdam/ DCMR	Oosterom	Opslag	01-01-2010	woningen	voldoet	
Rotterdam/ DCMR	Ziegler	Opslag	01-01-2010	woningen	voldoet niet, niet lopend	verzoek aanpassing Wabo vergunning
Ridderkerk/ DCMR	Pakor	Opslag	01-01-2010	inrichting	voldoet niet, niet lopend	verzoek aanpassing Wabo vergunning
Spijkenisse/ DCMR	De Rijke	Brzo	01-01-2010	werkplaats	voldoet niet, lopend	
Terneuzen	De Rijke	Opslag[1]	01-01-2010	inrichting	voldoet niet, lopend	
Vlaardingen/ DCMR	Cimcool	Opslag	01-01-2010	kantoor	voldoet niet, niet lopend	verzoek aanpassing Wabo vergunning
Vlaardingen/ DCMR	Chemicaliënhandel HbV	Opslag	01-01-2010	inrichting	voldoet niet, niet lopend[3]	
Provincie N-Holland	Nustar	Ontvlamb. vloeistof[1]	01-07-2013	latent	voldoet niet, niet lopend	verzoek procedure starten
Provincie N-Holland	BP	Ontvlamb. vloeistof[1]	01-07-2013	latent	voldoet niet, niet lopend	verzoek procedure starten
Provincie N-Holland	Vopak	Ontvlamb. vloeistof[1]	01-07-2013	latent	voldoet niet, niet lopend	verzoek procedure starten
Provincie N-Holland	Eurotank	Ontvlamb. vloeistof[1]	01-07-2013	latent	voldoet niet, niet lopend	verzoek procedure starten
Provincie N-Holland	OTA	Ontvlamb. vloeistof[1]	01-07-2013	kantoor	voldoet niet, niet lopend	verzoek procedure starten
Provincie Z-Holland/ DCMR	Steinweg (Nijmegenstraat)	Overslag	01-07-2013	geen	voldoet	
Rotterdam/ DCMR	Steinweg (Den Hamweg)	Overslag	01-07-2013	geen	voldoet	
Rotterdam/ DCMR	Steinweg (Theemsweg 26)	Overslag[1]	01-07-2013	inrichting	voldoet niet, lopend (VC[2])	verzoek afronding en tijdelijke maatregelen
Rotterdam/ DCMR	Steinweg (Gerbrandyweg)	Overslag	01-07-2013	inrichting	voldoet niet, lopend (VC[2])	verzoek afronding en tijdelijke maatregelen
Rotterdam/ DCMR	Rail Service Center	Overslag	01-07-2013	inrichting	voldoet niet, niet lopend[3]	

Dit is een uitgave van:

Inspectie Leefomgeving en Transport

Postbus 16191 | 2500 BD Den Haag
T 088 489 00 00
www.ilent.nl
twitter: @inspectieLenT

Februari 2013